

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Οικολογία -Παγκόσμια και Τοπική κληρονομιά

Φύλαξε το μην πετάς, ανακύκλωσε με μας!

5^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

ΣΧΟΛΕΙΟ	5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΤΜΗΜΑ 1ο , 2ο και 3ο	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021 - 2022
Θεματική	Φροντίζω το περιβάλλον	Υποθεματική	Οικολογία -Παγκόσμια και Τοπική κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ	Νηπιαγωγείο		
Τίτλος	Φύλαξε το μην πετάς, ανακύκλωσε με μας!		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες μάθησης του 21ου αιώνα • Δεξιότητες ζωής • Δεξιότητες του νου • Δεξιότητες τεχνολογίας 		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Διαχείριση απορριμμάτων, ανακύκλωση		

Εργαστήριο

Τίτλος Εργαστηρίου: «Τι γίνεται με τα άχρηστα; »

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Φάση 1: ΕΡΩΤΗΣΗ

Οι μαθητές/τριες διερευνούν ερωτήματα σχετικά με το θέμα της διαχείρισης των άχρηστων αντικειμένων και αναφέρουν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους σχετικά με τα απορρίμματα.

Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:

Δραστηριότητα 1

- Δεξιότητες Μάθησης - Κριτική σκέψη, Επικοινωνία.

Δραστηριότητα 2

- Δεξιότητες Μάθησης: Συνεργασία, Δημιουργικότητα, Επικοινωνία.
- Δεξιότητες Νου – Κατασκευές, Επίλυση Προβλήματος

Δραστηριότητα 3

- Δεξιότητες Μάθησης-Επικοινωνία, Συνεργασία, Ψηφιακές δεξιότητες μάθησης
- Δεξιότητες Ζωής- Κοινωνική Ενσυναίσθηση και Ευαισθησία, Υπευθυνότητα

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Α) Οι μαθητές/τριες συστήνονται με το θέμα. Αποφασίζουν ένα όνομα για την ομάδα έρευνάς τους και δημιουργούν ένα συμβόλαιο δράσης τμήματος για τη διερεύνησή του σε κλίμα συνεργασίας. Σχεδιάζουν, ό,τι γνωρίζουν για τη διαχείριση των άχρηστων αντικειμένων. Παρουσιάζουν στην ολομέλεια τις ζωγραφιές τους και καταθέτουν τις απόψεις τους.

Φύλλο Εργασίας 1

Β) Οι μαθητές/τριες φαντάζονται ότι από κάπου έρχεται μια δυσάρεστη μυρωδιά. Αναπαριστούν τα συναισθήματα με το πρόσωπο και το σώμα τους. Σε ζεύγη ζωγραφίζουν τι μπορεί να δημιουργεί αυτή τη μυρωδιά και εξηγούν από που προέρχεται και γιατί. Εστιάζουν στο θέμα των απορριμμάτων και παράλληλα ενεργοποιείται η φαντασία τους. Παρουσιάζουν τις δημιουργίες τους και εξηγούν τα αποτελέσματα της συνεργασίας τους στην ολομέλεια.

Φύλλο Εργασίας 2

Γ) Συζήτηση στην ολομέλεια και δημιουργία εννοιολογικού χάρτη με ιδεοθύελλα. Προτεινόμενες ερωτήσεις

1. Τι είναι σκουπίδια;
2. Που έχετε δει σκουπίδια;
3. Πού νομίζετε ότι υπάρχουν σκουπίδια σε ένα δρόμο;
4. Τι νομίζετε ότι υπάρχει στο δρόμο που έχει σχέση με τα σκουπίδια;
5. Τι άλλο υπάρχει που έχει σχέση με τα σκουπίδια;
6. Εσείς τι κάνετε με τα σκουπίδια;
7. Τι θα είχε ενδιαφέρον να ψάξουμε σε σχέση με τα αντικείμενα που δεν χρειαζόμαστε πια;

Εκπαιδευτικό Υλικό 1ου Εργαστηρίου / Συνδέσεις /Βιβλιογραφία

Φύλλο Εργασίας 1: Τι συμβαίνει με όσα πράγματα δεν χρειαζόμαστε;

ΟΝΟΜΑ..... Ημερομηνία 9/5/2021

Τι συμβαίνει με όσα πράγματα δεν χρειαζόμαστε; Σκέφτομαι, αποτυπώνω τις ιδέες μου και εξηγώ.

Χώρος καταγραφής σημειώσεων εκπαιδευτικού

Χώρος σχεδιαστικής αποτύπωσης παιδιών

Φύλλο Εργασίας 2: Τι είναι αυτή η άσχημη μυρωδιά; Από που έρχεται και γιατί;

ΟΝΟΜΑ..... Ημερομηνία 9/5/2021

Τι είναι αυτή η άσχημη μυρωδιά; Από που έρχεται και γιατί;

<p>Εργαστήριο</p>	
<p>Τίτλος «Ας δούμε τι συμβαίνει γύρω μας»</p>	
<p>Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα</p>	
<p>Φάση 2:ΥΠΟΘΕΣΗ/ΑΠΟΔΕΙΞΗ Οι μαθητές/τριες δίνουν προτεραιότητα στη συλλογή στοιχείων σε σχέση με τους τρόπους διαχείρισης των απορριμμάτων, παρατηρούν το περιβάλλον τους και τους τρόπους που εφαρμόζονται, καταγράφουν και αναρωτιούνται. Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:</p> <p>Δραστηριότητα 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες Νου-Ρουτίνας σκέψης Δημιουργικές Συγκρίσεις • Δεξιότητες Μάθησης: Κριτική Σκέψη, Δημιουργικότητα • Δεξιότητες Ζωής: Κοινωνική Ενσυναίσθηση και Ευαισθησία • Δεξιότητες Τεχνολογίας- Γραμματισμός στα μέσα, Δεξιότητες Ανάλυσης Περιεχομένου σε ηλεκτρονικά μέσα <p>Δραστηριότητα 2 και 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες Νου- Οργανωσιακή σκέψη, Μελέτη Περίπτωσης, Επίλυση Προβλήματος, Ρουτίνες σκέψεις: Παρατηρώ-Σκέφτομαι-Αναρωτιέμαι • Δεξιότητες Τεχνολογίας • Δεξιότητες Μάθησης- Κριτική σκέψη, Επικοινωνία 	
<p>Δραστηριότητες – (ενδεικτικές) (3 διδ. ώρες)</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Οι μαθητές/τριες παρακολουθούν το βίντεο (βλέπε Εκπαιδευτικό Υλικό) και καλούνται να παρατηρήσουν, να συγκρίνουν και να διαχειριστούν κριτικά τις πληροφορίες. Στη συνέχεια, φτάνουν σε συμπεράσματα σε σχέση με την προσωπική τους κατάσταση. Πως θα ήταν ο τόπος τους με καλή διαχείριση απορριμμάτων και πως με κακή διαχείριση. Φύλλο Εργασίας 3 2. Οργανώνεται ένας μικρός περίπατος γύρω από το σχολικό κτίριο ώστε να παρατηρήσουν καλύτερα οι μαθητές τον περιβάλλοντα χώρο με στόχο: <ul style="list-style-type: none"> (α) να εντοπίσουν τους κάδους που υπάρχουν στη γύρω περιοχή και να τους καταγράψουν, (β) να παρατηρήσουν τυχόν προβλήματα σε σχέση με τα απορρίμματα και να τα καταγράψουν, (γ) να εξετάσουν κατά πόσο το περιβάλλον γύρω από το σχολείο είναι φροντισμένο επαρκώς και να καταγράψουν καλές πρακτικές διαχείρισης των απορριμμάτων που θα εντοπίσουν. Αποτύπωση με φωτογραφίες ή μικρά βίντεο. 3. Επιστρέφοντας από τον περίπατο καλούνται να αποτυπώσουν ατομικά τη διαδρομή που ακολούθησαν και τα όσα συνάντησαν στον δρόμο. Επίσης, καλούνται να εκφράσουν την άποψή τους σε σχέση με την ικανοποιητική φροντίδα του περιβάλλοντα χώρου και προτάσεις βελτίωσης. Φύλλο Εργασίας 4 	

Εκπαιδευτικό Υλικό 2ου Εργαστηρίου / Συνδέσεις /Βιβλιογραφία

Δραστηριότητα 1- Βίντεο

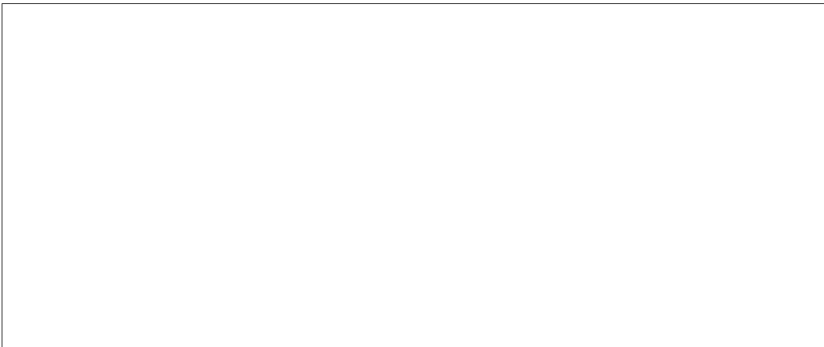
HD Peri Poll (ανασύρθηκε στις 25-5-2021) δίνεται ο σύνδεσμός μέσω Safeyoutube

<https://video.link/w/mKlxc>

Φύλλο Εργασίας 3: Ο τόπος μου χωρίς αρκετούς κάδους απορριμμάτων και ο τόπος μου με αρκετούς κάδους.

ΟΝΟΜΑ..... Ημερομηνία 9/5/2021

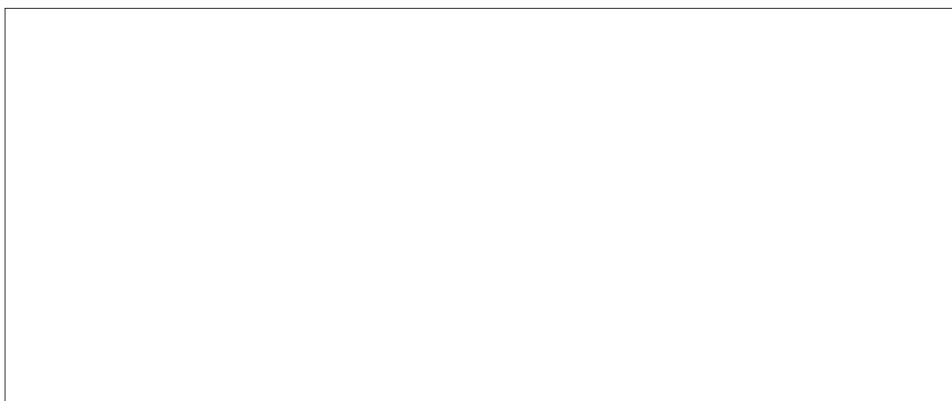
Ο τόπος μου χωρίς αρκετούς κάδους απορριμμάτων και ο τόπος μου με αρκετούς κάδους.

Φύλλο Εργασίας 4: Σημειώνω τη διαδρομή που ακολουθήσαμε γύρω από το σχολείο και όλα όσα είδαμε στον δρόμο μας. Είναι αρκετά φροντισμένο το περιβάλλον γύρω; Τι αλλαγές θα πρότεινα;

ΟΝΟΜΑ..... Ημερομηνία 9/5/2021

Σημειώνω τη διαδρομή που ακολουθήσαμε γύρω από το σχολείο και όλα όσα είδαμε στον δρόμο μας. Είναι αρκετά φροντισμένο το περιβάλλον γύρω; Τι αλλαγές θα πρότεινα;

<p>Εργαστήριο</p>	
<p>Τίτλος «Και τι κάνουμε με τα σκουπίδια;»</p>	
<p>Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα</p>	
<p>Φάση 3: ΑΝΑΛΥΣΗ</p> <p>Οι μαθητές/τριες επεξεργάζονται και αναλύουν τα στοιχεία από διαφορετικές πηγές. Παρατηρούν και αναλύουν την προσωπική τους πρακτική διαχείρισης απορριμμάτων στο σχολείο, γνωρίζουν φιλοπεριβαλλοντικές στάσεις και συμπεριφορές και παίζουν.</p> <p>Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:</p> <p>Δραστηριότητα 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Δεξιότητες Μάθησης- Κριτική σκέψη, Επικοινωνία ● Δεξιότητες Τεχνολογίας <p>Δραστηριότητα 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Δεξιότητες Τεχνολογίας-Γραμματισμός στα μέσα, Δεξιότητες Ανάλυσης Περιεχομένου σε ηλεκτρονικά μέσα ● Δεξιότητες Νου-Κατασκευές, Επίλυση Προβλήματος ● Δεξιότητες Μάθησης-Επικοινωνία, Συνεργασία <p>Δραστηριότητα 3</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Δεξιότητες Νου-Παιχνίδια, Εφαρμογές, Επίλυση προβλημάτων ● Δεξιότητες Τεχνολογίας-Γραμματισμός στα μέσα, Δεξιότητες Ανάλυσης Περιεχομένου σε ηλεκτρονικά μέσα ● Δεξιότητες Μάθησης-κριτική σκέψη 	
<p>Δραστηριότητες – (ενδεικτικές) 3 διδ. ώρες</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Οι μαθητές/τριες καταγράφουν τα απορρίμματα της τάξης και τους τρόπους διαχείρισής τους. Αναγνωρίζουν τη σήμανση της ανακύκλωσης. Φωτογραφίζουν τον δίσκο του φαγητού τους. Συζητούν για τα ευρήματά τους στην ολομέλεια χωρίζοντας τα (οργανικά και ανακυκλώσιμα). Κατατάσσουν τα ανακυκλώσιμα σε κατηγορίες (χαρτί, πλαστικό κτ). Δημιουργούν έναν πίνακα με τα διαφορετικά ανακυκλώσιμα και μη είδη που βρήκαν και αντίστοιχους κάδους με συγκεκριμένο χρώμα ή δική τους επισήμανση. 2. Οι μαθητές/τριες παρακολουθούν τα βίντεο για την ανακύκλωση (βλ. Εκπαιδευτικό Υλικό 3ου Εργαστηρίου). Ενημερώνονται για την επιλογή των ειδών, τη σωστή προετοιμασία τους και απόρριψη τους (οργανικά -ανακυκλώσιμα, σωστό είδος-κάδος, καθαριότητα, όχι συσκευασία σε σακούλες). Εμπλουτίζουν τον πίνακα με ζωγραφιές, εικόνες διαφημιστικών φυλλαδίων, αποκόμματα συσκευασιών και καταγράφουν τους τρόπους διαχείρισής τους. 3. Οι μαθητές/τριες φέρνουν από το σπίτι τους διάφορα ανακυκλώσιμα υλικά. Τα παιδιά παίζουν ένα κινητικό παιχνίδι και διαχωρίζουν τα ανακυκλώσιμα είδη (π.χ. σε καλάθια, κάδους, στεφάνια με σήμανση). Κατόπιν παίζουν τα ψηφιακά παιχνίδια στην τάξη. Αποστέλλονται οι σύνδεσμοι στους γονείς (βλ. Εκπαιδευτικό Υλικό 3ου Εργαστηρίου). 	

Εκπαιδευτικό Υλικό 3ου Εργαστηρίου / Συνδέσεις / Βιβλιογραφία**Υλικό Δραστηριότητας 2 - Βίντεο (μέσω Safeyoutube)**

1. Ο ΠΕΡΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Safeyoutube <https://youtu.be/0hr9cOUKfGY>
2. ΠΑΙΔΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΠΛΕ ΚΑΔΟ - ΕΕΑΑ (<https://video.link/w/jTlxc>)
3. ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΤΑ ΥΛΙΚΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ <https://video.link/w/2bJxc>
4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ VIDEO ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ - ΜΠΕΤΥ Η ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗ <https://youtu.be/NXSba-MgtBw>
5. Ανακύκλωση συσκευών - Δεν είναι Παραμύθι 1 <https://video.link/w/gjJxc>

Υλικό Δραστηριότητας 3 - Ψηφιακά παιχνίδια

1. Παιχνίδι 1 Διακρίνουν τα είδη που ανακυκλώνονται <https://learningapps.org/display?v=ppakzw9z321>
2. Παιχνίδι 2 Διαχωρίζουν τις κατηγορίες των ανακυκλώσιμων ειδών
  - i. <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3601> (σε τρεις κατηγορίες)
  - ii. <https://learningapps.org/display?v=prcxqzgj521> (σε έξι κατηγορίες)

<p>Εργαστήριο</p>	
<p>Τίτλος «Ας δώσουμε εξηγήσεις και σε προβλήματα λύσεις!»</p>	
<p>Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα</p>	
<p>Φάση 4: ΕΞΗΓΗΣΗ Οι μαθητές/τριες διαμορφώνουν εξηγήσεις βασισμένες σε επιστημονικά κριτήρια. Επιχειρηματολογούν για την ανθρώπινη δραστηριότητα και πως επιδρά στο περιβάλλον και υποστηρίζουν τις θέσεις τους. Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:</p> <p>Δραστηριότητα 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες Μάθησης- Κριτική σκέψη, Δημιουργικότητα • Δεξιότητες Νου-Οργανωσιακή σκέψη, Κατασκευές <p>Δραστηριότητα 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες Μάθησης- Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία • Δεξιότητες Ζωής- Διαμεσολάβηση και Κοινωνική Ενσυναίσθηση και Ευαισθησία <p>Δραστηριότητα 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες Μάθησης-Συνεργασία, Επικοινωνία, Κριτική Σκέψη • Δεξιότητες Νου- Κατασκευές, Εφαρμογές • Δεξιότητες Ζωής-Υπευθυνότητα, Ενσυναίσθηση-Ευαισθησία • Δεξιότητες Τεχνολογίας-Γραμματισμός στα μέσα 	
<p>Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Προτείνεται η επίσκεψη ενός ειδικού. Χωρίζονται σε δύο ομάδες και καταγράφουν (α) τα βασικότερα προβλήματα διαχείρισης απορριμμάτων που δημιουργεί η ανθρώπινη συμπεριφορά και (β) με ποιες δραστηριότητες οι άνθρωποι φροντίζουν το περιβάλλον. Φύλλα Εργασίας 5 & 6 2. Βάσει των φύλλων εργασίας πραγματοποιείται διαγωνισμός επιχειρηματολογίας για τις ανθρώπινες ενέργειες που καταστρέφουν το περιβάλλον και για ενέργειες που το φροντίζουν. Τα παιδιά επιχειρηματολογούν στην ολομέλεια. 3. Ταξινομούν τις εργασίες τους ώστε να απαντούν ανά ζεύγη στα προβλήματα που αντιμετωπίζει το περιβάλλον, δημιουργώντας ένα «Τοίχο προβλημάτων και λύσεων» (π.χ. πρόβλημα-το πέταγμα των σκουπιδιών στο δρόμο λύση-χρήση κάδων, πρόβλημα-καταστροφή δασών λύση-ανακύκλωση χαρτιού). <p>Ο «Τοίχος προβλημάτων και λύσεων» μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονική μορφή. Οι εργασίες των παιδιών φωτογραφίζονται και μεταφορτώνονται σε ένα Padlet, το οποίο μπορεί να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του νηπιαγωγείου και να αποσταλεί με email. Με τον τρόπο αυτό, οι διαπιστώσεις των παιδιών μπορούν να διαχυθούν στην</p>	

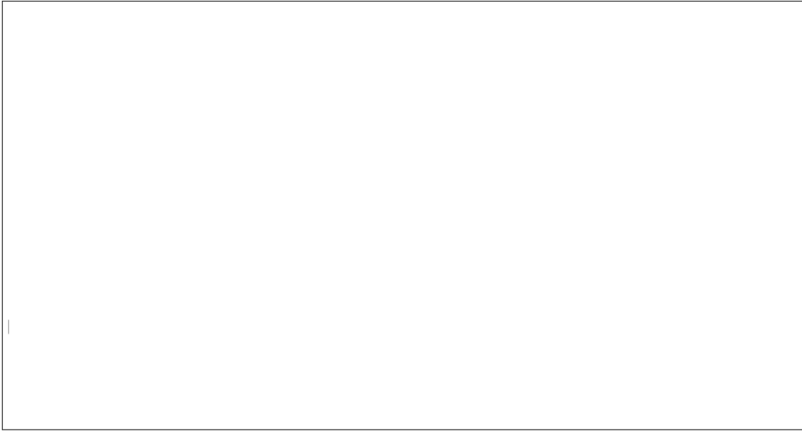

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις /Βιβλιογραφία

Φύλλο Εργασίας 5: Πως καταστρέφει το περιβάλλον ο άνθρωπος με τα απορρίμματά του;

ΟΝΟΜΑ..... Ημερομηνία 15/5/2021

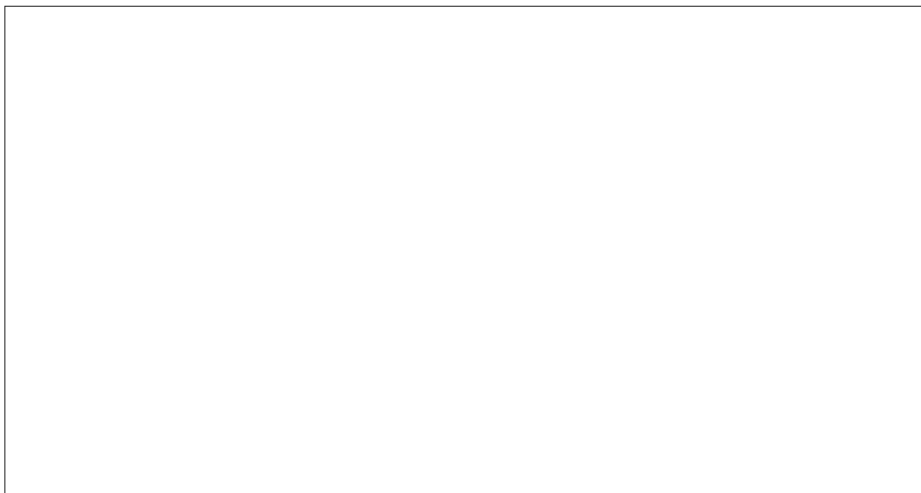
Πως καταστρέφει το περιβάλλον ο άνθρωπος με τα απορρίμματά του;

Φύλλο Εργασίας 6: Πως μπορεί να συμπεριφερθεί ο άνθρωπος σε σχέση με τα απορρίμματά του ώστε να φροντίσει το περιβάλλον;

ΟΝΟΜΑ..... Ημερομηνία 15/5/2021

Πως μπορεί να συμπεριφερθεί ο άνθρωπος σε σχέση με τα απορρίμματά του ώστε να φροντίσει το περιβάλλον;

<p>Εργαστήριο</p>	
<p>Τίτλος «Ένα θεατρικό με θέμα περιβαλλοντικό»</p>	
<p>Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα</p>	
<p>Φάση 5: ΣΥΝΔΕΣΗ</p> <p>Οι μαθητές/τριες συνδέουν τις εξηγήσεις τους με την επιστημονική γνώση και τα δεδομένα. Μέσω της τέχνης εκφράζουν τις νέες γνώσεις, εμπειρίες και συναισθήματα για το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων.</p> <p>Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:</p> <p>Δραστηριότητα 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες Μάθησης- Κριτική σκέψη, Δημιουργικότητα, Επικοινωνία, Συνεργασία • Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας • Δεξιότητες Νου-Οργανωσιακή σκέψη, Εφαρμογές • Δεξιότητες Ζωής – Υπευθυνότητα • Δεξιότητες Τεχνολογίας- Γραμματισμός στα μέσα <p>Δραστηριότητα 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες Μάθησης, Δημιουργικότητα, Επικοινωνία, Συνεργασία, Κριτική σκέψη • Δεξιότητες Νου-Οργανωσιακή σκέψη, Κατασκευές, Εφαρμογές 	
<p>Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Κάνοντας παρατηρήσεις, διερευνώντας πηγές, και ερχόμενοι σε επαφή με ειδικούς, οι μαθητές/τριες βγάζουν τα συμπεράσματά τους, τα οποία αποτελούν τον κύριο σκελετό του σεναρίου για ένα θεατρικό δρώμενο με θέμα την ανακύκλωση. Χρησιμοποιείται η στρατηγική του «χάρτη της ιστορίας» (Χατζηγεωργιάδου, 2018) σε διαδραστικό πίνακα εφόσον υπάρχει. Με ιδεοθύελλα καταγράφονται: (α) ο τόπος (β) ο χρόνος (γ) οι ήρωες (δ) το πρόβλημα (ε) το συναίσθημα ηρώων (ζ) η δράση και η λύση στο πρόβλημα (η) το συναίσθημα των ηρώων (ι) μελλοντικά σχέδια ηρώων. Προτεινόμενο τραγούδι (Βλ. Εκπαιδευτικό Υλικό). <p>Μέσω της ιστορίας τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους για τα προβλήματα που σχετίζονται με την ανακύκλωση: (α) η υπερκατανάλωση ειδών και η απόρριψή τους, (β) η επιλογή των ειδών για ανακύκλωση (γ) η κακή προετοιμασία των ανακυκλώσιμων ειδών (ελλιπής καθαριότητα, λανθασμένη ρίψη σε κάδους κτλ)</p> 2. Κατασκευάζουν μάσκες, κουστούμια και σκηνικά από ανακυκλώσιμα είδη. Επιλέγουν τα κατάλληλα είδη και τα αξιοποιούν. Η χρήση μάσκας προτείνεται ώστε να είναι δυνατός ο διαμοιρασμός μέσω διαδικτύου της βιντεοσκόπησης του θεατρικού. 	
<p>Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις /Βιβλιογραφία</p>	
<p>ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ-ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΣΠΥΡΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥ μέσω Safeyoutube https://video.link/w/mIJxc</p>	

<p>Εργαστήριο</p>	
<p>Τίτλος «Ας δείξουμε σε όλους ό,τι μάθαμε!»</p>	
<p>Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα</p>	
<p>Φάση 6: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Οι μαθητές/τριες παρουσιάζουν τα πορίσματα που κατέληξαν αξιοποιώντας την τέχνη με στόχο αφενός τη διαφοροποίηση του περιεχομένου της γνώσης και αφετέρου την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινότητας. Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας ● Δεξιότητες Μάθησης- Δημιουργικότητα, Επικοινωνία, Συνεργασία ● Δεξιότητες Νου- Οργανωσιακή σκέψη, Κατασκευές, Εφαρμογές ● Δεξιότητες Τεχνολογίας ● Δεξιότητες Ζωής-Υπευθυνότητα, Δεξιότητες Κοινωνικής Ενσυναίσθησης, Πολιτειότητα 	
<p>Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)</p>	
<p>Οι μαθητές/τριες οργανώνουν και υλοποιούν δράσεις ενημέρωσης της εκπαιδευτικής κοινότητας και του οικογενειακού τους περιβάλλοντος.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Δημιουργία αφίσας για το θεατρικό δρώμενο. Η αφίσα μπορεί να δημιουργηθεί είτε στο χαρτί με ζωγραφική είτε με χρήση ψηφιακών εφαρμογών, για παράδειγμα postermywall, canva. Σε αυτές τις εφαρμογές μπορούν να μεταφορτωθούν φωτογραφίες από ζωγραφιές ή άλλες κατασκευές -των παιδιών για να εμπλουτιστεί το περιεχόμενό τους. Μπορούν να δημιουργηθούν ομαδικές ζωγραφιές και να αξιοποιηθούν στην αφίσα. 2. Δημιουργία προσκλήσεων για το θεατρικό δρώμενο. 3. Παρουσίαση δρώμενου και βιντεοσκόπηση για ανάρτηση στην ιστοσελίδα του σχολείου και για διαμοιρασμό στην εκπαιδευτική κοινότητα. 	
<p>Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις /Βιβλιογραφία</p>	

Εργαστήριο	
Τίτλος «Πόσο χρήσιμα είναι τα άχρηστα; - Αξιολόγηση «	
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
<p>Φάση 7: ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ/ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΗ Οι μαθητές/τριες αναστοχάζονται επί της διαδικασίας. Καλλιεργούνται οι δεξιότητες:</p> <p>Δραστηριότητα 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Δεξιότητες Νου- Ρουτίνες σκέψεις/αναστοχασμός ● Δεξιότητες Μάθησης- Επικοινωνία, Συνεργασία ● Δεξιότητες Ζωής-Κοινωνικές Δεξιότητες, Κοινωνική Ενσυναίσθηση, Υπευθυνότητα ● Δεξιότητες Τεχνολογίας <p>Δραστηριότητα 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Δεξιότητες Νου- Ρουτίνες σκέψεις/ αναστοχασμός ● Δεξιότητες Μάθησης-Επικοινωνία, Κριτική σκέψη 	
Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Συζήτηση στην ολομέλεια και δημιουργία του τελικού εννοιολογικού χάρτη με ιδεοθύελλα. Προτεινόμενες ερωτήσεις <ol style="list-style-type: none"> 1. Τι είναι σκουπίδια; 2. Που έχετε δει σκουπίδια; 3. Πού νομίζετε ότι υπάρχουν σκουπίδια σε ένα δρόμο; 4. Τι νομίζετε ότι υπάρχει στο δρόμο που έχει σχέση με τα σκουπίδια; 5. Τι άλλο υπάρχει που έχει σχέση με τα σκουπίδια; 6. Εσείς τι κάνετε με τα σκουπίδια; 7. Τι θα είχε ενδιαφέρον να ψάξουμε σε σχέση με τα αντικείμενα που δεν χρειαζόμαστε πια; 2. Συμπλήρωση της προτεινόμενης Κλείδας Αξιολόγησης κάθε μαθητή/τριας (βλ. Εκπαιδευτικό Υλικό) και το ερωτηματολόγιο αυτο-αξιολόγησης (Φύλλο Αυτο-αξιολόγησης II) (βλ. Εκπαιδευτικό Υλικό) για την ολοκλήρωση αξιολόγησης του προγράμματος. 	
Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις /Βιβλιογραφία	
<p>Προτεινόμενη Κλείδα Αξιολόγησης κάθε μαθητή/τριας (ακολουθεί παρακάτω)</p>	

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος σε επίπεδο γνώσεων και Δεξιοτήτων Μάθησης, Νου, Ζωής και Τεχνολογίας προτείνεται η χρήση Κλείδας Αξιολόγησης που βασίζεται στο Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018). Επίσης, η σύγκριση του αρχικού με τον τελικό εννοιολογικό χάρτη, καθώς και η δημιουργία ιστορίας με τον «Χάρτη της ιστορίας» (Χατζηγεωργιάδου, 2018).

Οι εκδηλώσεις διάχυσης αφορούν στην θεατρική παράσταση και τη διάχυση της βιντεοσκόπησης της στην ιστοσελίδα του νηπιαγωγείου. Επίσης, είναι δυνατό να δημιουργηθεί σελίδα ειδικά για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, οπότε μπορούν να αναρτηθούν οι εργασίες, οι κατασκευές αλλά και συνολικά η πορεία υλοποίησής του.

Προτεινόμενη Κλείδα Αξιολόγησης για κάθε μαθητή/τρια

Γνώσεις	1	2	3	4
Γνωρίζει την έννοια της ανακύκλωσης				
Γνωρίζει τη σήμανση της ανακύκλωσης				
Γνωρίζει τουλάχιστον 4 ανακυκλώσιμα υλικά				
Γνωρίζει τους τρόπους ανακύκλωσης που εφαρμόζονται στο νηπιαγωγείο				
Κατανοεί τη χρησιμότητα της ανακύκλωσης (μείωση των απορριμμάτων, μείωση εξάντλησης φυσικών πόρων)				
Γνωρίζει τα βασικά στάδια της διαδικασίας ανακύκλωσης (συλλογή, μεταφορά σε χώρους διαλογής, συμπίεση, μεταφορά σε εργοστάσια για επεξεργασία ως πρώτων υλών)				
Εφαρμόζει την ανακύκλωση σε ευκαιρίες που δίνονται στο νηπιαγωγείο				
Επικοινωνία και Σεβασμός	1	2	3	4
Ακούει προσεκτικά τους άλλους				
Σέβεται τις απόψεις των άλλων				
Μπορεί να αναγνωρίζει πότε ένας σύντροφος χρειάζεται τη βοήθειά του/της				
Λαμβάνει υπόψη του/της τα συναισθήματα των άλλων όταν συμπεριφέρεται				
Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα σχετικό με το θέμα (συζητήσεις - προβληματισμοί στην ολομέλεια)				
Ζητά από τους ομιλητές να επαναλάβουν κάτι που δεν του/της είναι ξεκάθαρο				
Συμμετείχε ενεργά στις παρουσιάσεις των αποτελεσμάτων στην ολομέλεια και στην τελική εκδήλωση				
Συνεργασία, Σεβασμός και Υπευθυνότητα				
Αναγνωρίζει τα αισθήματα των άλλων				
Σέβεται τους κανόνες συνεργασίας στην ομάδα				
Αλλάζει τις απόψεις του/της, εφόσον του/της αποδείξουν ότι κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο				
Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις ή απαιτήσεις				
Οικοδομεί θετικές σχέσεις με τα μέλη της ομάδας				
Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, συμβάλλει στην ομαδική εργασία				

Ολοκληρώνει τα καθήκοντά του/της				
Μπορεί να βρίσκει εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση των συγκρούσεων				
Πρότεινε ιδέες για την επίλυση των προβλημάτων στην ομάδα				
Αναλυτική και Κριτική σκέψη	1	2	3	4
Υποστηρίζει τις απόψεις του/της με αποδείξεις				
Εντοπίζει διαφορές και ομοιότητες στο υλικό που εξετάζει				
Χρησιμοποιεί δεδομένα που μάζεψε για να κρίνει το θέμα				
Κριτική σκέψη και Γνώση εαυτού				
Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τον εαυτό του/της από τις διαφορετικές σκοπιές				
Μπορεί να περιγράφει τα κίνητρά του/της				
Υποστηρίζει τις απόψεις του/της με αποδείξεις				
Αντιλαμβάνεται τι σκέφτονται οι άλλοι για εκείνον/η				
Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τα συναισθήματα και τα αισθήματά του/της				
Μπορεί να περιγράφει τους τρόπους με τους οποίους οι σκέψεις και τα συναισθήματά του/της επηρεάζουν τη συμπεριφορά του/της				
Συμμετείχε ενεργά στη δημιουργία του σεναρίου του θεατρικού υλοποιώντας τις γνώσεις του/της				
Κατανόησε την επίδραση της ανθρώπινης συμπεριφοράς στο περιβάλλον				
Εξέφρασε εναλλακτικούς τρόπους φροντίδας του περιβάλλοντος				
Δημιουργικότητα και Αυτεπάρκεια	1	2	3	4
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιλύει τα περισσότερα προβλήματα εφόσον καταβάλλει την αναγκαία προσπάθεια				
Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιτυγχάνει καλά αποτελέσματα όταν αναλαμβάνει να επιτελέσει ένα καθήκον				
Δείχνει σιγουριά για τη λήψη αποφάσεων				
Δείχνει αυτοπεποίθηση στην ικανότητά του/της για επιτυχία				
Συνεργάζεται καλά με συμμαθητές/τριες που έχουν διαφορετικές απόψεις				
Ολοκληρώνει μόνος/η τα καθήκοντα μάθησης Μπορεί να εντοπίζει μόνος/η τα κενά στις γνώσεις του/της				
Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον χρόνο του/της για να επιτυγχάνει τους μαθησιακούς στόχους του/της				
Μπορεί να αξιολογεί την ποιότητα της δικής του/της δουλειάς				
Δεξιότητες Τεχνολογίας				
Απαντά σε ερωτήσεις κατανόησης βάσει του πολυμεσικού υλικού που προβάλλεται στα πλαίσια των διδακτικών δραστηριοτήτων				
Ζητά τη βοήθεια ενηλίκων όταν θα πρέπει να τραβήξει φωτογραφίες με τάμπλετ ή κινητό				
Μπορεί να αξιοποιήσει ψηφιακό εργαλείο με την παρουσία ενήλικα (αριστερό κλικ ή/και σύρε - άσε)				

Οι διαβαθμίσεις αντιστοιχούν στα εξής:

	1ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	2ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	3ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	4ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας
Διαβαθμίσεις	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα (ο μαθητής/η μαθήτρια):	ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις, σε δραστηριότητα καθοδήγησης	καταβάλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα	Εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα

Ερωτηματολόγιο αυτο-αξιολόγησης

Οι ερωτήσεις στα φύλλα αυτο-αξιολόγησης είναι ενδεικτικές και όχι δεσμευτικές. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να τροποποιήσει τις ερωτήσεις ανάλογα με τις ανάγκες του τμήματος, ή της υλοποίησης, καθώς και να χρησιμοποιήσει όσες νομίζει ότι εξυπηρετούν καλύτερα τον αναστοχασμό και την αυτο-αξιολόγηση των παιδιών.

Φύλλο Αυτο-αξιολόγησης I

1. Ποια υλικά χρησιμοποιήσατε και γιατί;
2. Ποια επέλεξε εσύ;
3. Είσαι ευχαριστημένος από το αποτέλεσμα;
4. Τι ακριβώς έκανες εσύ;
5. Τι σε δυσκόλεψε;
6. Πως βοήθησες στη δουλειά με τον/τη φίλο/η σου;
7. Πως επιλέξατε τον τίτλο της εργασίας σας;
8. Τι θα άλλαζες, αν το ξαναέκανες;
9. Τι άλλο θα ήθελες να μάθεις ή να κάνετε;

Φύλλο Αυτο-αξιολόγησης II

1. Τι έκανες όταν ψάχνατε για το τί είναι ανακύκλωση/όταν ετοιμάζατε το θεατρικό/ όταν φτιάχνατε τις μάσκες και τα κουστούμια;
2. Πώς το έκανες;
3. Τι χρησιμοποίησες;
4. Τι συνέβη τότε....(αναφέρουμε ένα περιστατικό στο οποίο συμμετείχε ενεργά το παιδί); Γιατί νομίζεις ότι συνέβη;
5. Παρατήρησε τις ζωγραφιές σου πριν και αυτές που έφτιαξες τώρα. Ποιες διαφορές εντοπίζεις; Για ποιο λόγο υπάρχουν διαφορές;
6. Θυμάσαι κάποια δραστηριότητα (παιχνίδι) που κάναμε και σε βοήθησε να καταλάβετε πως γίνεται η ανακύκλωση και τι είναι;
7. Τι σε δυσκόλεψε και τι όχι σε αυτή την εργασία/δραστηριότητα (αναφερόμαστε σε κάποιο συγκεκριμένο φύλλο εργασίας);
8. Κατάφερες να τραβήξεις φωτογραφία τον δίσκο σου μα το φαγητό σου; Μόνος ή ζήτησες βοήθεια;
9. Κατάφερες να παίξεις τα παιχνίδια στο υπολογιστή/τάμπλετ; Τι σε δυσκόλεψε σε αυτό;
10. Είσαι ευχαριστημένος/η με τα αποτελέσματα της εργασίας/το θεατρικό/την αφίσα...;
11. Τι έμαθες από αυτό;
12. Τι θα σε βοηθούσε να το κάνεις καλύτερα;

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι σε όλα τα φύλλα εργασίας, ο/η ρωτά ατομικά τα παιδιά και ζητά να απαντήσουν στα ερωτήματα που θέτονται, είτε πρόκειται για ατομική είτε για συνεργατική δραστηριότητα. Συνηθισμένες ερωτήσεις που προτείνονται να γίνονται ανεξαρτήτως του θέματος του φύλλου εργασίας είναι οι εξής: (α) Εξήγησε μου γιατί το λες αυτό; (β) Πως το σκέφτηκες αυτό; (γ) Πως σε έκανε να νιώσεις αυτό; (δ) Τι νομίζεις θα συνέβαινε αν...;

Διενεργούνται, λοιπόν, συνεντεύξεις με τη μορφή σύντομων δομημένων συζητήσεων που βοηθούν να κατανοήσει ο/η εκπαιδευτικός τη σκέψη του παιδιού, αλλά και το ίδιο το παιδί να μπορέσει να εκφράσει γνώσεις, σκέψεις και συναισθήματα.

